

Jaarverslag 2020

Een overzicht van een uitzonderlijk jaar

**In 2020 zamelden
we samen
123.840 ton
aan afgedankte
elektro en lampen
in, een absoluut
record. Bedankt!**

Boodschap van de CEO	4
Onze resultaten	6
Highlights 2020	12
Partner Stories	16
20 jaar Recupel	23
Organisatie & cijfers	28

4 vragen aan Eric Dewaet

In juli 2020 begon Eric Dewaet als CEO van Recupel. Dewaet brengt uitgebreide ervaring in supply chain management mee, die hij onder meer opbouwde bij VIL (de innovatiecluster voor de logistiek in Vlaanderen) en Hospital Logistics.

Eric Dewaet nam plaats voor de camera om te vertellen over aantreden in turbulente tijden, de successen die het team en de partners toch realiseerden en de uitdagingen van de toekomst.

Wie is Eric Dewaet?

Eric Dewaet behaalde de masters mijnbouwkundig ingenieur en industrieel beleid aan de KU Leuven. Doorheen zijn carrière bouwde hij bijna 30 jaar ervaring in supply chain management op.

U bent als CEO aangesteld in juli 2020, midden in de coronacrisis. Hoe is dat verlopen?

Eric Dewaet: “Ik had het geluk dat de maatregelen in de zomer wat soepeler waren, zodat ik alle Recupel-medewerkers fysiek heb kunnen ontmoeten. Ik was getroffen door hun betrokkenheid en drive. Ons team telt een dertigtal medewerkers, die zich allemaal bewust zijn van de maatschappelijke rol van Recupel en daar heel gedreven aan werken. Dankzij hun professionaliteit is onze dienstverlening ook vlot blijven lopen tijdens het telewerken. Een niet te onderschatten aanpassing, niet alleen voor ons, maar ook voor onze partners, die ons helpen bij de inzameling, het transport en de verwerking van elektronisch afval.”

“Tijdens de lockdown waren veel inzamelpunten, zoals winkels en recyclageparken, gesloten en dat leidde aanvankelijk tot enkele kalmere periodes. Die hebben onze partners goed gebruikt om thuiswerk voor te bereiden of de werkplaats veilig te organiseren. We

stonden in heel nauw contact met onze partners om de schommelingen in de ingezamelde volumes door de sluiting en heropening van de inzamelpunten goed te coördineren. Zo konden we problemen snel oplossen. Tijdens de lockdown zijn er duidelijk veel garages, (tuin)huizen en zolders opgeruimd. Om die volumes te verwerken hebben onze partners alle zeilen bijgezet. Daar zijn we hen heel dankbaar voor.”

Op welke verwezenlijkingen in 2020 bent u trots?

“Ondanks de moeilijke omstandigheden hebben we opnieuw een record aan elektro en lampen ingezameld samen met onze partners. Een mooie prestatie, want 2019 was ook al een recordjaar. We mogen ook fier zijn op onze recyclageresultaten. Die zitten al jaren ver boven de Europese doelstellingen voor de recyclage van afgedankte elektro en lampen.”

“We werkten ook hard aan de positionering van het merk Recupel. Samen met verschillende stakeholders hebben we opnieuw scherp gesteld waar Recupel voor staat en hoe we dat het beste naar buiten brengen. Onze meest recente campagne rond lampen en armaturen is daar een eerste uiting van. Eigenlijk heeft ons team in 2020 veel van de geplande projecten kunnen realiseren ondanks de coronacrisis: een knappe prestatie.”

Wat staat er de komende jaren op het programma?

“We leggen de lat steeds hoger: we willen nog meer inzamelen en recycleren. Het herwinnen van kritieke metalen uit afgedankte elektro in het bijzonder zal de komende jaren nog belangrijker worden. Sinds 2018 experimenteren we ook met artificiële intelligentie om apparaten beter te sorteren en in de toekomst efficiënter te recycleren. Dat gaan we nog verder uitbreiden.”

“Om hergebruik te stimuleren, werken we ook samen met HERW!N en Ressources om het herstel en hergebruik van elektronische toestellen te stimuleren. We zetten gezamenlijke campagnes op om mensen aan te moedigen apparaten die nog werken aan een vriend of kennis te schenken of naar de Kringwinkel te brengen. We hebben nu ook een nieuwe, interactieve tool op de website die mensen informeert over hun rechten en opties om kapotte apparaten te laten herstellen.”

Welke uitdagingen dienen zich aan?

“Net als de meeste Europese landen haalde België de Europese inzameldoelstellingen niet. De doelstelling verplichtte alle EU-lidstaten om tegen 2019 65% van het gemiddelde gewicht van wat er in de laatste drie jaar op de markt werd gebracht, of 85% van wat er werd afgedankt, in te zamelen. België komt nu aan iets meer dan 50%. 20% glipt weg via verkeerde kanalen zoals het huisvuil en schroot en van 30% weten we zelfs niet wat ermee gebeurt. Om dat op te lossen zullen we met alle actoren nog meer de handen in elkaar moeten slaan.”

“Ook de diversiteit aan technologieën is een uitdaging. Op dit moment krijgen we een brede range aan toestellen binnen, van oude beeldbuizen met loodhoudend glas tot plasmatelevisies, en er komen steeds nieuwe technologieën bij. Die hebben ook elk hun eigen risico's, denk maar aan de ontvlambare lithiumbatterijen in onder meer laptops en smartphones. Om al die verschillende technologieën te recycleren, werken we nauw samen met onze recyclagepartners.”

“Maar ik ben hoopvol. Er groeit een generatie op die zich meer bewust is van het belang van een circulaire economie, hergebruik en recyclage. De jonge mensen van vandaag zullen hard aan de kar trekken van de circulaire economie, daar ben ik van overtuigd.”

ONZE RESULTATEN

2020 was in elk opzicht een uitzonderlijk jaar.

Ondanks de grote uitdagingen slaagden we er samen in om een record aan afgedankte elektro en lampen in te zamelen.

De coronacrisis en de lockdown in het voorjaar van 2020 leidden niet tot een lagere inzameling van e-waste.

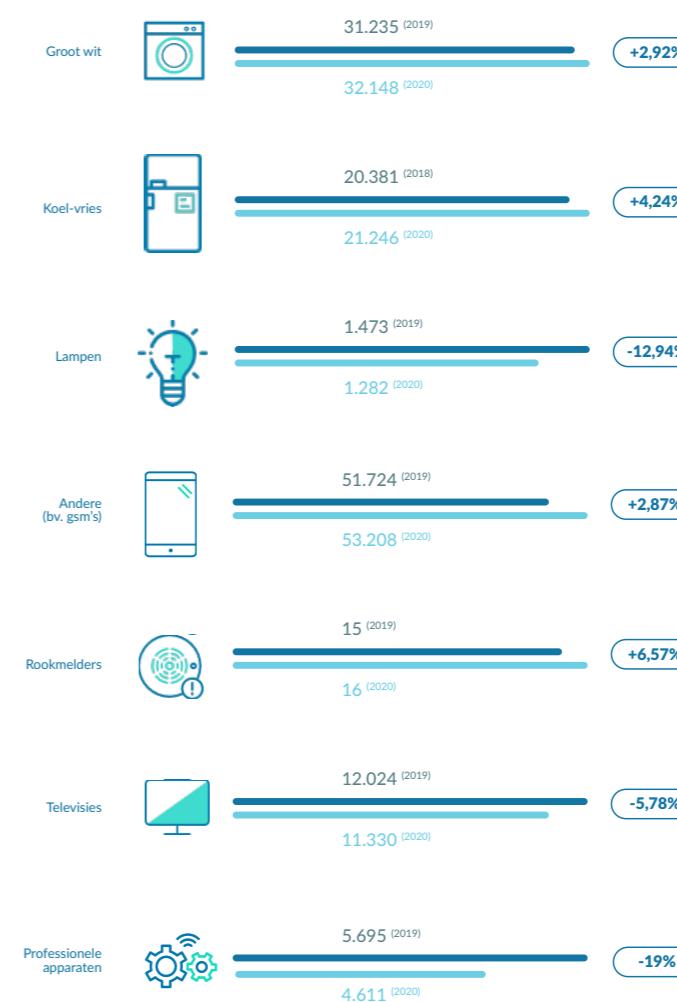
In 2020 steeg ons inzamelresultaat met 1,1% en bracht iedere Belg gemiddeld 10,8 kg naar een Recupel-punt. Daarmee deden we het beter dan in 2019, dat al een absoluut recordjaar was. De coronacrisis zorgde nochtans voor een moeizame start, doordat veel inzamelpunten moesten sluiten. Maar zodra de maatregelen versoepelden, piekte de inzameling: tot wel 50% meer inzameling in juni 2020 ten opzichte van juni 2019. De meest opvallende resultaten waren een stijging van 4,2% bij de koelvries-apparaten en 2 miljoen meer stuks in de categorie 'Overige' (vooral kleinere elektronische apparaten) dan in 2019.

De Belg heeft van de lockdown gebruik gemaakt om op te ruimen. Dat we daarbij ook de reflex hebben om e-waste binnen te brengen voor recyclage en hergebruik, is het resultaat van de inspanningen van de voorbije jaren.

Onze inzamelresultaten

Als we het **volume (in ton)** per categorie bekijken, ziet dat er als volgt uit:

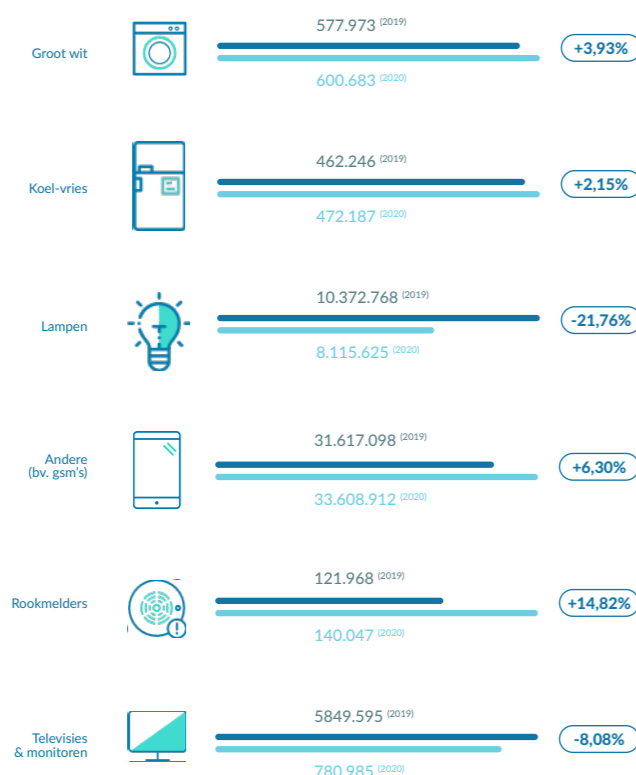

Onze inzamelresultaten

Terwijl het ingezamelde gewicht steeg, daalde het aantal ingezamelde apparaten lichtjes met 0,64% ten opzichte van 2019.

Als we dat per categorie in **eenheden** bekijken, ziet dat er als volgt uit:

Het resultaat is grotendeels te wijten aan een daling van het aantal ingezamelde lampen en dan specifiek bij bedrijven en aannemers. Zij voerden in 2020 veel minder projecten uit waarbij oude verlichting vervangen wordt door efficiëntere ledlampen. We verwachten dat die evolutie zich zal doorzetten, omdat er steeds meer ledlampen gebruikt worden met een lange levensduur.

Dat is een stijging van 2% ten opzichte van vorig jaar. Het afgelopen jaar recupereerden onze verwerkers 79,6% van het afval voor recyclage tot bruikbare grondstoffen. Nog eens 13,1% werd verbrand om nuttige energie op te wekken.

Alle recyclageresultaten	FERRO-MATERIALEN	NON-FERRO-MATERIALEN	KUNSTSTOF	OVERIGE MATERIALEN	RESULTAAT VAN DE FRACTIE	WETTELIJK OBJECTIEF
GROOT WIT vb. wasmachines	100%	99,9%	96,40%	69,60%	92,10%	85%
KOEL-VRIES vb. koelkasten	100%	100%	99,50%	91%	99,30%	85%
LAMPEN	100%	98,90%	100%	95,70%	95,90%	80%
OVERIGE vb. gsm's	99,90%	99,90%	93,60%	67,10%	91,10%	80%
TVM (televisies en monitoren)	100%	100%	95,50%	46,10%	89%	80%
RESULTAAT PER MATERIAALSTROOM	100%	99,98%	95,90%	68,80%		
WETTELIJKE OBJECTIEVEN	95%	95%	80%			

Jaar na jaar overtreffen we de Europese doelstellingen voor recyclage, ook in 2020. Bovendien scoren we voor elk soort materiaal en voor elke fractie beter dan of evengoed als vorig jaar.

Inzamelpercentage België

In 2018 stond Recupel mee aan de wieg van de vzw BeWeee. Met die tool rapporteren actoren in de hele e-wasteketen hoeveel elektrische apparaten ze op de markt brengen, verzamelen of verwerken en wat hun bestemming is. Ondertussen is de rapportering via de tool verviervoudigd: van 6.662 ton voor 2017 naar 28.554 ton voor 2019. Met de cijfers die Recupel zelf rapporteert erbij komen we voor 2019 aan 151.102 ton in totaal.

Dat is een belangrijke stap richting de Europese doelstelling om op gewichtsbasis 65% van de apparaten die in België op de markt komen ook weer in te zamelen. Met een inzamelpercentage van 51% in 2019 hebben we nog werk voor de boeg. Maar de geboekte vooruitgang van 5% ten opzichte van 2017 toont aan dat we op de goede weg zijn. De resultaten van BeWeee voor het jaar 2020 zijn momenteel nog niet beschikbaar. Het inzamelpercentage voor het jaar 2020 zal gepubliceerd worden op de website van BeWeee.

Ons inzamelnetwerk

548 recyclageparken

Recyclageparken zijn de spil in ons netwerk van inzamelpunten. Over het hele land gaat het over 548 locaties.

24 hergebruikcentra

Met apparaten die nog werken, maar niet meer gebruikt worden, kan je terecht in een hergebruikcentrum. Daar voeren ze de nodige reparaties uit en maken ze de toestellen klaar voor verkoop in een Kringwinkel. Recupel werkte in 2020 samen met 24 hergebruikcentra.

11.612 collectiepunten

Collectiepunten vind je in winkels die elektr(on)ische apparaten verkopen. Ze zijn wettelijk verplicht om oude, vergelijkbare apparaten van klanten terug te nemen voor verwerking en vormen dus een logische inzamellocatie. In totaal hebben 11.612 handelaars zich laten registreren als collectiepunt. 2.912 van hen hebben ook een RecyclePunt; handige containers waar je klein elektro en lampen kan deponeren.

87 chartristen

Bedrijven kunnen rechtstreeks beroep doen op de chartristen van Recupel voor de verwerking van hun afgedankte elektro. In 2020 bestond ons netwerk uit 87 partners: 76 charter-ophalers en 11 charter-verwerkers.

HIGHLIGHTS 2020

Onze impact in 2020

In een jaar van lockdowns, thuiswerk en webmeetings konden we toch veel verwezenlijken. Daarom blikken we met veel dankbaarheid en trots terug op de hoogtepunten van 2020.

Generatie R

We lanceerden de campagne Generatie R om alle Belgen aan te sporen hun tuin- en gereedschap door te geven (**Re-use**), te laten opknappen of herstellen (**Refurbish en Repair**) of in te zamelen voor **Recyclage**. Uit de tweejaarlijkse bevraging van Recupel blijkt dat in onze tuinhuisen en garages maar liefst 4,8 miljoen ongebruikte gereedschappen liggen. Goed voor 14.000 ton ijzer en 2.000

ton koper: grondstoffen die almaar schaarser worden en perfect recycleerbaar zijn. Meer dan 80% van de ongebruikte apparaten werkt zelfs nog en moet alleen zijn weg vinden naar een nieuwe gebruiker. Uit de rest kunnen we 28 volgetankte vliegtuigen aan ijzer en anderhalf Vrijheidsbeeld aan koper halen.

Online reparatietool

Aan de hand van een nieuwe tool op onze website kunnen consumenten opzoeken wat hun rechten en opties zijn om kapotte apparaten een nieuw leven te geven. Door eenvoudige meerkeuzevragen te beantwoorden, krijgen ze advies op maat over de garantie op hun toestellen en komen ze te weten waar ze terecht kunnen voor herstellingen. We reiken hen ook nuttige adressen aan voor apparaten die buiten garantie vallen.

Nieuwe merkpositionering

Het afgelopen jaar hebben we met onze stakeholders een nieuwe communicatiestrategie en branding uitgewerkt. Het eerste resultaat van die denkoefening is onze campagne rond de inzameling van lampen en armaturen. Daarvoor schakelden we cartoonist-komiek Philippe Geluck en Jeroom in. Zij lieten hun licht schijnen op de herinneringen die we aan onze lampen te danken hebben en de mooie momenten die we nog zullen beleven met de grondstoffen die we eruit recupereren.

Recupel is verantwoordelijk voor de inzameling van gasontladingslampen (zoals spaarlampen en buislampen), ledlampen en armaturen. Daarin zitten recycleerbare materialen zoals glas en fluorescentiepoeder, maar ook schadelijke stoffen zoals kwik, die veilig verwerkt moeten worden. Bijna 15% van onze lampen komen onbedoeld bij het huisvuil, het grofvuil of in de glascontainer terecht. Met de hulp van Geluck en Jeroom sporen we mensen aan om die lampen binnen te brengen.

HIGHLIGHTS 2020

Project artificiële intelligentie in 2020

Sinds 2018 werken we samen met IDLab, een imec-onderzoeksgroep aan de Universiteit Antwerpen, aan een project om ingezamelde apparaten te herkennen en catalogiseren met behulp van artificiële intelligentie. Het afgelopen jaar konden we het systeem verfijnen. Het pilootproject werd

ook uitgebreid naar een tweede locatie in Les Hautes Ardennes. We begonnen daarnaast tests om het systeem toe te passen met een lopende band in plaats van manueel de toestellen op het samplingstation te plaatsen. Zo kunnen kleinere apparaten beter gewogen en gefotografeerd worden.

Partnerships in coronatijden

De circulaire economie is het werk van vele handen. Zo zetten we al jaren inzamelacties op touw met onder meer GoodPlanet en Natuurpunt. Zeker in tijden van corona is een geoliede samenwerking onmisbaar voor het functioneren van Recupel. Om de samenwerking tussen de verschillende schakels in de recyclageketen te versterken, organiseerden we in 2020 voor het eerst een grote online vergadering in Brussel. Iedereen die in aanraking komt met afgedankt elektro - van inzamelaars en transporteurs tot

sectororganisaties - kreeg er uitleg en de kans om vragen te stellen.

Ook op internationaal vlak neemt Recupel een actieve rol op, in het kader van het WEEE (Waste Electrical and Electronic Equipment) Forum. Elk jaar op 14 oktober organiseren we de International E-Waste Day samen met verschillende landen. Het afgelopen jaar waren we een van de voortrekkers in de WEEE Flows-studie, die de inzamelpercentages van verschillende landen met elkaar vergeleek.

In gesprek met onze partners

HERW!N & Ressources

Vandaag zamelen we in België al meer dan 50% van het elektro in. Er is dus nog een enorm potentieel. We moeten naar een systeem waarin de verschillende actoren veel nauwer samenwerken.

Joren Verschaeve, HERW!N

Met de hulp van Recupel blijven we samenwerken met producenten en grote ketens om het aantal donaties van afgedankte apparaten voor hergebruik te doen stijgen.

Francine Beya, Ressources

Waarom is het zo belangrijk om in te zetten op herstel en hergebruik?

Francine Beya (Ressources): "Als je goederen recycleert, treedt er meestal een waardeverlies op, omdat je bijvoorbeeld niet alle onderdelen kan valoriseren. Dat is het bekende verhaal van de Ladder van Lansink (*het idee dat je prioriteit geeft aan de meest milieuvriendelijke verwerkingsmethodes, red.*). Maar daarnaast is het ook een antwoord op onze consumptiemaatschappij die aanzet tot steeds nieuwe dingen kopen."

Joren Verschaeve (HERW!N): "Daarin zit ook het sociale aspect van herstel en hergebruik en dat zie je bij elektr(on)ische apparaten heel duidelijk. Voor mensen in kansarmoede is een nieuwe wasmachine vaak niet betaalbaar, maar in de Kringwinkel kunnen ze wel terecht. Die apparaten inzamelen, sorteren en herstellen, dat zijn ook arbeidsintensieve processen. Hergebruik levert dus veel jobs op, in het bijzonder voor mensen met een bepaalde afstand tot de arbeidsmarkt. Op die manier vervullen Kringwinkels een dubbele maatschappelijke rol."

Hoeveel jobs creëert de sociale economie in België?

Beya: "In Wallonië en Brussel gaat het over 7.800 personen, maar op verschillende niveaus: contractuelen, vrijwilligers en mensen in opleiding. In voltijdse equivalenten spreken we over 2.300."

Verschaeve: "Er zijn veel verschillende vormen en statuten, maar je kan zeggen dat ongeveer 50.000 mensen in Vlaanderen op een of andere manier in de sociale economie werken. Specifiek voor de Kringwinkels gaat het over 6.000 mensen. Volgens ons onderzoek komen er eigenlijk dubbel zoveel mensen in aanmerking voor een job in de sociale economie, maar de middelen die daarvoor nodig zijn hebben we momenteel niet."

Hoelang werken jullie al samen met Recupel?

Verschaeve: "Volgens mij al van bij de oprichting. De kringloopcentra deden al aan selectieve inzameling

in de jaren 80. Bij de oprichting van Recupel werd dat proces geformaliseerd. Er kwamen samenwerkingsovereenkomsten die bepaalden welke apparaten in aanmerking komen, hoe cijfers gerapporteerd worden ..."

Beya: "Onze samenwerking dateert van 1999, maar toen verliep die minder structureel. De oprichting van onze federatie kwam trouwens voort uit de wens van onze leden om te onderzoeken of er ruimte was voor de sociale economie binnen het systeem van Recupel. De ondertekening van de raamovereenkomst in 2006 heeft onze samenwerking getransformeerd tot een echt partnerschap."

Wat is het aandeel van elektr(on)ische apparaten in jullie werking?

Beya: "In 2019 hebben we 21.000 ton apparaten ingezameld. Minder dan 2.000 ton daarvan ging naar herstel en hergebruik, de rest wordt gerecycleerd. Dat heeft deels te maken met de reflex om kapotte apparaten meteen te recyclen in plaats van ze te

herstellen. Met de hulp van Recupel blijven we samenwerken met producenten en grote ketens om het aantal donaties van afgedankte apparaten voor hergebruik te doen stijgen.”

Verschaeve: “Grosso modo 10% van de inzameling via Kringwinkels gaat naar hergebruik. Dat cijfer kan nog wel hoger, maar het ligt deels ook aan de productgroep. Vaak worden de onderdelen van drie kapotte wasmachines gecombineerd tot één werkende, bijvoorbeeld. Op het totaal van onze omzet telt elektro voor ongeveer 5%. Dat is een belangrijk aandeel, maar minder dan de klassiekers: boeken, textiel en meubels.”

Hoe staat de consument vandaag tegenover hergebruik?

Beya: “Onze klanten zijn alleszins heel blij met hun apparaten. Ze krijgen de toestellen gemiddeld voor

een derde van de prijs, terwijl er toch een uitgebreide kwaliteitscheck gebeurd is, wat niet altijd het geval is wanneer je tweehandspullen koopt. Ze krijgen ook garantie op hun aankoop.”

Verschaeve: “Veel Kringwinkels zijn gegroeid uit de welzijnsbeweging. Zoals ik al zei is dat vandaag nog altijd een belangrijke rol voor ons: betaalbare goederen aanbieden voor mensen die het niet breed hebben. Daarnaast zien we een groeiende groep consumenten vanuit ecologisch gedachtegoed tweedehands kopen. Wat ons betreft is dat een positieve evolutie. Als wij meer verkopen, kunnen we meer middelen aan tewerkstelling besteden. Die stijgende populariteit doet ook de inzameling toenemen en zorgt voor een instroom aan toestellen van hogere kwaliteit.”

Hoe zien jullie het hergebruik van elektro in de toekomst evolueren?

Beya: “Het recht op herstel in de Europese Green Deal zal het herstellen van toestellen aanmoedigen. Wij zetten daar al op in met onze Repair Cafés, waar we consumenten leren hoe ze hun eigen apparaten kunnen herstellen. Tegelijkertijd evolueert de markt, bijvoorbeeld in de richting van *as-a-service*-modellen. Daar is onze rol voorlopig beperkt: het gaat om een verbintenis tussen producent en klant. Maar we volgen het wel op, zodat onze leden klaar zijn als de markt verandert.”

Verschaeve: “Elektro is wereldwijd een van de snelst groeiende afvalstromen. Vandaag zamelen we in België al meer dan 50% in. Er is dus nog een enorm potentieel waar wij onze schouders onder willen zetten. We moeten naar een systeem waarin de verschillende actoren veel nauwer samenwerken. We zien bijvoorbeeld dat producenten en retailers meer en meer vragende partij zijn om Kringwinkels in te schakelen als een voortraject om mensen op te leiden voor hun herstelateliers. Recupel kan een belangrijke rol spelen in die ketenbenadering.”

BD Logistics

Duurzaamheid zit bij allebei onze organisaties in het DNA.

Kristof Gouvaerts, BD Logistics

tingen. Je moet investeren in de juiste hulpmiddelen en je mensen goed opleiden, zodat ze veilig en ergonomisch correct kunnen werken. Het is geen eenvoudige opdracht, maar daar zijn wij dan ook niet naar op zoek. BD Logistics staat voor logistiek met toegevoegde waarde.”

Hoe verloopt de samenwerking?

“Dat gaat heel goed. Recupel is een klein, dynamisch team en dat voelen we. Er is een heel korte lijn tussen beide organisaties en we communiceren heel open met elkaar. Daardoor kunnen we eventuele problemen makkelijk aanpakken en snel schakelen als het op oplossingen aankomt. We moeten niet door een logge administratie heen, maar kunnen vlot en informeel samenwerken.”

Hoe streeft BD Logistics naar duurzaamheid?

“We bekijken duurzaamheid zowel vanuit een ecologisch als een sociaal perspectief. Via een open ecosysteem werken we samen met verschillende partijen: maatwerkbedrijven, fietskoeriers,... Voor de inzameling van elektro werken we bijvoorbeeld samen met maatwerkbedrijf Manus. Zij sorteren de goederen en maken ze klaar voor bulkvervoer. In Mechelen werken we samen met WerKans. Zij helpen mensen aansluiting te vinden met de arbeidsmarkt. We richten nu zelf ook een maatwerkafdeling op binnen BD Logistics, al is dat nog een lang proces.”

Hoe is de samenwerking tussen BD Logistics en Recupel ontstaan?

Kristof Gouvaerts: “We zijn heel natuurlijke partners. Aan de ene kant is BD Logistics gespecialiseerd in fijnmazige logistiek van grote goederen. We leveren meubels, koelkasten, wasmachines,... rechtstreeks bij de mensen thuis, eventueel met installatie. We zijn dus goed uitgerust om ook de omgekeerde beweging te maken voor Recupel: grote, afgedankte elektro ophalen bij inzamelpunten in de stad. Aan de andere kant zit duurzaamheid bij ons allebei in het DNA. Wij doen dat in de eerste plaats door goederenstromen aan de stadsrand samen te brengen. Zo beperken we de logistieke kilometers binnen de stad. We doen dat bovendien zo ecologisch mogelijk. We hebben een modulaire vloot met o.a. fietskoeriers, elektrische en CNG voertuigen...”

“Het ophalen van afgedankte elektro was voor ons wel nieuw en dat vraagt extra aandacht. Een logistiek team zal normaal gesproken paletten laden en lossen. Wat we voor Recupel doen is veel minder gestandaardiseerd en kent meer wettelijke verplich-

Wat doet Ressources?

Ressources vertegenwoordigt sociale en circulaire ondernemingen in Wallonië en Brussel en ondersteunt innovatie, professionalisering en digitalisering in de circulaire economie. Het levert juridische bijstand aan zijn leden en onderhandelt voor hen met beleidsmakers en partners zoals Recupel.

Wat doet HERW!N?

HERW!N is een collectief van ruim 100 sociale, circulaire ondernemingen in Vlaanderen, waaronder de Kringwinkels. Het vertegenwoordigt de leden in paritaire comités en bij beleidsmakers en verzorgt de communicatie naar het brede publiek. HERW!N staat in voor het overleg met Recupel en rapporteert aan hen de inzamelcijfers van zijn leden.

Wat doet BD Logistics?

BD Logistics staat voor logistiek met toegevoegde waarde en baat een fijnmazig netwerk van depots en vervoersmodi uit doorheen België. Voor Recupel verzorgen ze de inzameling van elektro in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

“Daarnaast is mobiliteit een belangrijke factor in onze business. Daarvoor zetten we in op een modulaire vloot. Voor korte afstanden werken we met fietskoeriers. In de binnenstad werken we ook met elektrische camionettes. Voor iets langere afstanden schakelen we over op CNG en voor de grote paletten werken we met HVO. Dat is een soort biodiesel op basis van organische reststoffen. In combinatie met onze strategie om goederen samen te brengen aan de stadsrand, verlagen we zo onze CO₂-uitstoot met 75%.”

Hebben jullie ook plannen om jullie vloot volledig te elektrificeren?

“We bestellen geen voertuig meer als het niet duurzaam is. Liefst schakelen we zo snel mogelijk over op elektrisch of hybride. We volgen de evoluties in die markt ook nauwgezet op, maar voorlopig is de investering nog hoog en zijn de voertuigen die we willen aankopen niet altijd effectief verkrijgbaar. Vooral de elektrische vrachtwagens staan nog in de beginfase. Begin dit jaar breidden we onze groene vloot uit met een aantal e-Crafters. Voor ons zijn die vooral interessant voor de binnenstad en voor routes van 80 à 90 km. We zien ook dat onze klanten steeds meer in die richting geduwd worden

door hun aandeelhouders en andere stakeholders. In Gent kan je bijvoorbeeld de stad al niet meer in zonder duurzaam voertuig.”

Ziet u ook een toekomst voor andere vormen van transport voor de inzameling van afgedankte apparaten?

“Ik geloof heel erg in het potentieel van watertransport. Al is dat natuurlijk niet meteen van toepassing voor onze fijnmazige logistiek. Maar we werken nu al met zeecontainers om onze gesorteerde goederen af te voeren over de weg. Die kan perfect met binnenvaart of ook via de spoorwegen afgevoerd worden. We houden daar ook wel rekening mee als we een locatie voor een depot zoeken: aan de rand van de stad en langs het water. In Hasselt ligt ons CityDepot bijvoorbeeld vlakbij het Albertkanaal. In dat geval moet ook de uiteindelijke verwerker aan een kanaal of spoorweg gelegen zijn en voorlopig is dat vaak niet zo. Ik denk dat daar voor Recupel wel een opportuniteit ligt en dat ze daarvoor open staan. Dat maakt onze samenwerking zo verrijkend: we kijken op eenzelfde manier naar de maatschappij en onze rol erin.”

Technologiebedrijven zijn het van oudsher gewoon om technologische oplossingen te zoeken voor problemen. Circulair denken is veel meer gebaseerd op partnerschap.

Patrick Van den Bossche, directeur van Agoria

Agoria

Wat houdt de Green Deal precies in?

Patrick Van den Bossche, directeur van Agoria:

“Ik zie het als Europa's mens-op-de-maan-moment: een heel ambitieuze duurzaamheidsagenda die een brede betrokkenheid vergt, op alle niveaus van de samenleving. De hoofdbroek is het doel om klimaatneutraal te zijn tegen 2050. Op dat vlak vormen energie, gebouwen en mobiliteit grote uitdagingen. Maar er zijn ook pijlers gewijd aan vervuiling, gevaarlijke stoffen en biodiversiteit en er is een belangrijke rol weggelegd voor een schone, circulaire economie. De Europese Unie heeft daarvoor in 2020 het Circular Economy Action Plan opgesteld.”

Wat is de link tussen de circulaire economie en het klimaat?

“Om klimaatneutraal te worden, zijn er enorme investeringen nodig in onder meer infrastructuur en hernieuwbare energie. Dat vraagt veel grondstoffen, die nu al schaars worden. Het gevolg: volatiele prijzen en onzekerheid voor de bedrijven die met een stijgende vraag geconfronteerd worden. Ongeveer 50% van de CO₂-uitstoot is bovendien gekoppeld aan grondstoffen en in die context wordt circulariteit onmisbaar.”

“In België zijn we wel al vrij sterk in recyclage, zeker

wat metalen betreft. Maar meer inzetten op grondstoffenefficiëntie, herstel en hergebruik is een noodzakelijke bijkomende strategie. Want hoe langer de levensduur, hoe beter we de toegevoegde waarde van grondstoffen en producten kunnen behouden in onze maatschappij. Een refurbished smartphone is honderd keer meer waard dan de ruwe grondstoffen die erin zitten.”

“Daarin is een belangrijke rol weggelegd voor nieuwe businessmodellen, zoals *light as a service*, ondersteund door digitale technologie. Die modellen sluiten automatisch de kringloop, want de aanbieder zal nu al nadenken over wat er na het eerste gebruik, soms tien jaar verder, met zijn product moet gebeuren.”

Wat is de impact van het Circular Economy Action Plan voor producenten van elektronische apparaten?

“De globale tendens is om meer in termen van waardeketens en ecosystemen te denken. Dat is een hele aanpassing, want technologiebedrijven zijn het van oudsher gewoon om technologische oplossingen te zoeken voor een probleem. Circulair denken is veel meer gebaseerd op partnerschap. Hoe pas je ecodesign toe zodat andere partijen het product makkelijk kunnen recyclen of herstellen? Hoe balanceer je dat met productveiligheid als

Wat doet Agoria?

Agoria is de federatie van de technologische industrie. Ze adviseert haar leden over reglementering, vertegenwoordigt hen bij beleidsmakers en ondersteunt innovatie en kennisdeling in de sector. Agoria stond mee aan de wieg van Recupel.

buitenstaanders aan je producten gaan werken? Een uitdaging is hier om toegevoegde waarde te creëren voor iedere partij in de waardeketen.”

Hoe kunnen producenten van elektronische apparaten circulair worden?

“Wij raden onze leden aan om te experimenteren. Kies een segment dat zich ertoe leent, probeer niet meteen je hele gamma om te gooien. Breng het ecosysteem van je product in kaart, dan zie je wat ermee gebeurt na verkoop en kan je levensfasen identificeren waar je zelf nog toegevoegde waarde kan creëren. Atlas Copco biedt bijvoorbeeld gebruikte compressoren aan die ze zelf helemaal opnieuw opgebouwd hebben via remanufacturing, volgens de huidige normen en met vernieuwde garantie. Ze boren daarmee een klantensegment aan dat niet noodzakelijk kan of wil investeren in hun volledig nieuwe compressoren.”

Wat zijn de voordelen van een digitale circulaire economie?

“Kort gezegd gaat dat over het gebruik van data om de levensduur van een product te verlengen of de verwerking te faciliteren. Denk bijvoorbeeld aan een recyclagebedrijf dat wil weten welke materialen in een toestel zitten, maar het concept is veel breder. Door je eigen toestellen te 'remanufacturen' (herfa-

briceren), leer je bijvoorbeeld iets over de slijtage bij gebruik en daardoor kan je nog betrouwbaardere, duurzamere producten ontwikkelen. Veel van dat soort data is eigenlijk al beschikbaar. Maar producenten beseffen dat niet altijd of zien niet meteen hoe ze er toegevoegde waarde mee kunnen creëren.”

De EU heeft het 'recht op herstel' opgenomen in haar circulaire actieplan: een goed idee?

“Het recht op herstel is een zeer complex gegeven dat verder gaat dan het idee dat je een product kan herstellen. In principe is alles herstelbaar, maar het gaat ook over de kostprijs of over de leeftijd en prestaties van het product zelf versus de nieuwste stand van de technologie. Producenten zijn verplicht om gedurende een bepaalde periode wisselstukken ter beschikking te houden. Maar de technologie kan zeer snel veranderen, waardoor ze een stock moeten aanleggen van onderdelen die ze niet meer gebruiken. Dat is een kost die de consument mee zal betalen en dat kan ook een maatschappelijke kost betekenen. We moeten kijken naar mogelijke oplossingen, zoals de professionalisering van de herstelsector. Die kan extra tewerkstelling creëren. Zo kunnen we constructief invulling geven aan de belangrijke rol van herstel in een circulaire economie.”

20 jaar de handen in mekaar

20 JAAR RECUPEL

Dit jaar vieren we onze 20ste verjaardag. Wat kleinschalig begon, is inmiddels uitgegroeid tot een geolied netwerk. Van bij onze oprichting waren we een voorloper in Europa. Dankzij onze doorgedreven communicatie en de uitbreiding van ons netwerk zitten we nog altijd bij de kop van het peloton. Vandaag stomen we onze organisatie klaar voor de toekomst door onder andere meer te focussen op welke rol we kunnen spelen in de circulaire economie.

2001

Oprichting Recupel

Op 1 juli 2001 voert België de aanvaardingsplicht in voor producenten en invoerders van huishoudelijke elektroapparaten. Daarom richten de beroepsfederaties Agoria, FEE en Traxio Recupel op. Recupel zet een inzamelsysteem op poten om elektro in te zamelen, te transporteren en te verwerken. In het begin zamelt Recupel alleen deze categorieën in: audiovisuele toestellen, kleine elektrohuishoudtoestellen, informatie- en communicatietechnologie, tuin- en werkgereedschap en groot-wit en koel-vriesapparaten.

2002

Meteen koploper in Europa

Europa keurt de eerste richtlijn rond e-waste goed, waardoor alle lidstaten plots een gelijkwaardig systeem als dat van Recupel moeten invoeren. Recupel speelt dus een pioniersrol op het vlak van de inzameling van afgedankt elektro. In totaal halen we in ons eerste volledige werkingsjaar zowat 36.000 ton e-waste op.

Start inzameling lampen

Vier jaar na de oprichting beginnen we ook lampen (gasontladinglampen en buislampen) en medische en laboratoriumapparatuur in te zamelen.

2005

Start inzameling professionele e-waste

We zamelen vanaf nu ook professionele elektroapparaten in, zoals industriële stofzuigers en drankautomaten. Er gaat namelijk een Europese richtlijn in die invoerders en producenten van professionele apparaten verplicht om afgedankte toestellen te aanvaarden.

2007

2006

Overeenkomst hergebruiksector

Sinds de start werken we nauw samen met kringloopcentra. In 2006 ondertekenen we een samenwerkingsovereenkomst met de hergebruiksector: het Vlaamse HERW!N en Ressources voor Wallonië en Brussel. We zorgen ervoor dat opgehaalde toestellen die een tweede leven verdienen, zoveel mogelijk doorstromen naar de hergebruiksector.

2009

100.000 ton ingezameld

We bereiken twee grote mijlpalen: we ronden de kaap van 100.000 ton ingezamelde elektroapparaten én we zamelen nu ook rookmelders in.

2011

Nieuw logo en nieuwe samenwerking

Na 10 jaar Recupel is het tijd voor een nieuw logo: groen maakt plaats voor blauw. Daarnaast werken we voor het eerst samen met Close the Gap, de organisatie die afgedankte laptops en gsm's inzamelt bij bedrijven en organisaties, herstelt en naar Afrika en Zuid-Amerika verscheept. Voor die samenwerking slepen we een Sustainable Partnership Award in de wacht.

2016

E-waste in kaart gebracht

In opdracht van Recupel zoekt Deloitte uit waar de verschillende stromen van e-waste terechtkomen. Uit de studie blijkt dat Recupel in 2016 instaat voor de inzameling en recyclage van ongeveer 45% van de op de markt gebrachte apparaten. Toch blijft zo'n 30% van de afgedankte elektroapparaten onder de radar. Dat is een van de redenen waarom we nog steeds niet de Europese doelstelling van 65% halen. Bij de bekendmaking van de resultaten roepen we dan ook op om de samenwerking tussen de verschillende partners te versterken.

Smartloop en de circulaire economie

We lanceren een digitale marktplaats voor afgedankt elektro, waarbij we een oplossing op maat aanbieden voor onder andere bedrijven, scholen en zorginstellingen. Daarnaast integreren we de circulaire economie in onze missie en visie. Het is namelijk onze ambitie om de spil te worden van de circulaire economie in België.

2019

2012

Ambitieuze Europese doelstelling

Europa voert de strijd tegen e-waste op. Lidstaten zijn verplicht om tegen 2019 minimum 65% van het gemiddelde gewicht in te zamelen van wat er de laatste drie jaar op de markt werd gebracht, of 85% van wat er wordt afgedankt. Bovendien worden alle producten die elektrische of elektronische elementen bevatten beschouwd als elektrot toestellen. In datzelfde jaar verhuizen we naar een nieuw kantoor met flexibele werkplekken.

2014

Lancering RecyclePunt

Sinds 2014 staan er in supermarkten, doe-het-zelfzaken, openbare gebouwen en winkels RecyclePunten voor klein elektro (dat wil zeggen: kleiner dan je hoofd) en lampen. Ondertussen telt het netwerk meer dan 3.000 punten verspreid over België.

2018

BeWeee-tool en artificiële intelligentie

Om de rapportage van e-waste te verbeteren, richten we samen met 7 andere organisaties de vzw BeWeee op. Daarmee kunnen bedrijven op een eenvoudige manier rapporteren hoeveel e-waste ze op de markt brengen en verzamelen en hoeveel volume ze verwerken of een andere bestemming geven. We starten ook met een project rond artificiële intelligentie, om de sampling van e-waste te automatiseren.

Om helemaal klaar te zijn voor de toekomst, werken we een nieuwe communicatiestrategie en branding uit. Onze nieuwe slagzin? **'We maken er iets moois van.'** Daarmee doelen we op het feit dat grondstoffen niet verloren gaan, maar opnieuw ingezet kunnen worden. Zo leggen we de link met urban mining en de circulaire economie.

2020

ORGANISATIE & CIJFERS

Bestuursorgaan

BW-REC

Dirk Van Assche

Voorzitter
BW-REC

Bruno Vermoesen

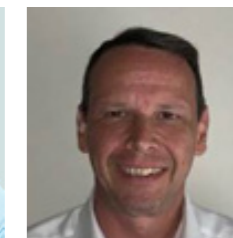
Vicevoorzitter
BW-REC

AV

Kris Den Haese

Voorzitter
Recupel AV

Henri Peeters

Vicevoorzitter
Recupel AV

SDA

Terence Vanstals

Voorzitter
Recupel SDA

Bart Quispel

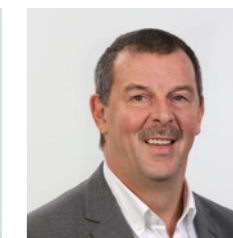
Vicevoorzitter
Recupel SDA

ICT

Werner Donckers

Voorzitter
Recupel ICT

Patrick Lens

Vicevoorzitter
Recupel ICT

ET&G

Jean-Pierre Van Keer

Voorzitter
Recupel ET&G

Johan Surkyn

Vicevoorzitter
Recupel ET&G

LIGHTREC

Hendrik Vermeire

Voorzitter
LightRec

Derek McMillan

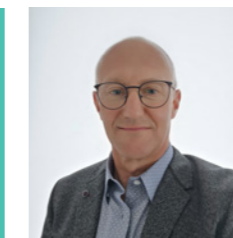
Vicevoorzitter
LightRec

MELAREC

Koen Waelput

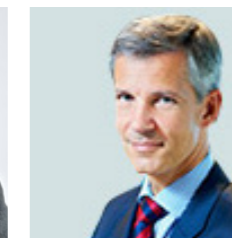
Voorzitter
MeLaRec

Rony Haentjens

Vicevoorzitter
MeLaRec

Federaties

Baudouin Corluy

Bestuurder
AGORIA

Peter Binnemans

Bestuurder & Secretaris
FEE

Jaarbalans Recupel

(Bedragen in euro)

ACTIVA	2020	2019
Immateriële vaste activa	0,00	874,13
Materiële vaste activa	1.014.168,78	1.632.129,11
Financiële vaste activa	140,00	140,00
Vaste activa	1.014.308,78	1.633.143,24
Vorderingen op ten hoogste één jaar	4.959.649,97	5.107.772,71
Liquide middelen en beleggingen	5.782.719,10	4.947.325,27
Overlopende rekeningen	72.041,36	89.772,80
Vlottende activa	10.814.410,43	10.144.870,78
TOTAAL ACTIVA	11.828.719,21	11.778.014,02

PASSIVA	2020	2019
Voorzieningen voor risico's en kosten	0,00	0,00
Voorzieningen	0,00	0,00
Schulden op ten hoogste één jaar	11.828.719,21	11.778.014,02
Vreemd vermogen	11.828.719,21	11.778.014,02
TOTAAL PASSIVA	11.828.719,21	11.778.014,02

RESULTAAT VAN HET JAAR	2020	2019
Omzet en andere bedrijfsopbrengsten	43.134.997,83	41.201.843,24
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	1.607,60	1.941,50
Bedrijfsopbrengsten	43.136.605,43	41.203.784,74
Diensten en diverse goederen	-38.729.540,77	-37.256.246,06
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	-3.621.248,85	-3.078.657,38
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-756.317,35	-840.164,25
Voorzieningen voor risico's en kosten	0,00	0,00
Andere bedrijfskosten	-44.756,60	-44.870,54
Niet-recurrente bedrijfskosten	-2.686,92	-1.548,21
Bedrijfskosten	-43.154.550,49	-41.221.486,44
Bedrijfswinst/verlies	-17.945,06	-17.701,70
Financiële opbrengsten	31.413,47	33.759,83
Financiële kosten	-13.468,41	-16.058,13
Financiële resultaat	17.945,06	17.701,70
Uitzonderlijke resultaten	0,00	0,00
OVER TE DRAGEN WINST/VERLIES	0,00	0,00

Jaarbalans sectoren

	BW-REC	RECUPEL AV	RECUPEL SDA	RECUPEL ICT	RECUPEL ET&G	LIGHTREC	MELAREC
ACTIVA							
Vorderingen op ten hoogste één jaar	3.516.812,75	2.338.236,50	575.994,21	1.223.706,10	401.489,30	1.579.943,65	1.120.810,12
Geldbeleggingen en liquide middelen	51.321.072,56	17.922.691,98	13.599.005,98	8.076.336,90	8.025.450,63	34.238.726,52	3.790.323,97
Overlopende rekeningen	7.398,27	3.981,34	2.898,93	2.073,96	1.673,25	6.334,29	5.089,26
Vlottende activa	54.845.283,58	20.264.909,82	14.177.899,12	9.302.116,96	8.428.613,18	35.825.004,46	4.916.223,35
TOTAAL ACTIVA	54.845.283,58	20.264.909,82	14.177.899,12	9.302.116,96	8.428.613,18	35.825.004,46	4.916.223,35

PASSIVA							
Bestemde fondsen	17.921.299,00	6.356.674,00	3.433.054,00	4.892.441,00	2.054.704,00	4.870.399,00	1.362.448,88
Overgedragen winst	8.434.239,06	13.594.487,74	10.694.153,18	4.281.377,15	6.205.053,40	23.430.356,11	3.497.168,85
Eigen vermogen	26.355.538,06	19.951.161,74	14.127.207,18	9.173.818,15	8.259.757,40	28.300.755,11	4.859.617,73
Voorzieningen voor risico's en kosten	28.041.169,54	43.692,88	0,00	0,00	95.697,90	7.412.743,13	0,00
Voorzieningen	28.041.169,54	43.692,88	0,00	0,00	95.697,90	7.412.743,13	0,00
Schulden op ten hoogste één jaar	445.629,13	257.720,64	43.140,59	120.764,07	66.819,82	99.134,40	51.507,84
Overlopende rekeningen	2.946,85	12.334,56	7.551,35	7.534,74	6.338,06	12.371,82	5.097,78
Schulden	448.575,98	270.055,20	50.691,94	128.298,81	73.157,88	111.506,22	56.605,62
TOTAAL PASSIVA	54.845.283,58	20.264.909,82	14.177.899,12	9.302.116,96	8.428.613,18	35.825.004,46	4.916.223,35

RESULTATENREKENING (op 31 december 2020)							
Omzet	10.092.964,33	4.946.565,42	838.188,43	1.479.684,67	274.002,71	2.674.166,77	2.039.442,23
Andere bedrijfsopbrengsten	658.445,43	639.955,58	579.842,34	673.168,17	624.612,88	871.860,74	694.427,16
Bedrijfsopbrengsten	10.751.409,76	5.586.521,00	1.418.030,77	2.152.852,84	898.615,59	3.546.027,51	2.733.869,39
Aankopen	-14.862.795,19	-5.596.400,29	-2.317.983,59	-3.067.832,74	-1.167.627,87	-2.793.311,47	-830.342,75
Diensten en diverse goederen	-1.320.972,19	-1.080.052,32	-945.870,97	-1.283.699,78	-1.289.262,95	-1.991.225,38	-1.227.968,72
Waardeverminderingen	-21.557,25	-2.936,80	-12.774,72	-3.293,53	-264,71	-4.681,34	-2.418,30
Voorzieningen voor risico's en kosten	8.579.062,12	197.011,38	0,00	0,00	97.635,23	1.783.461,15	0,00
Andere bedrijfskosten	-11.836,20	-20.953,14	-18.828,15	-6.455,83	-10.200,33	-39.808,00	-3.195,44
Bedrijfskosten	-7.638.098,71	-6.503.331,17	-3.295.457,43	-4.361.281,88	-2.369.720,63	-3.045.565,04	-2.063.925,21
Bedrijfswinst/verlies	3.113.311,05	-916.810,17	-1.877.426,66	-2.208.429,04	-1.471.105,04	500.462,47	669.944,18
Financiële opbrengsten	25.259,81	9.373,40	7.705,92	6.064,82	5.134,40	18.418,69	2.341,14
Financiële kosten	-8.517,43	-2.048,19	-3.384,93	-1.655,51	-2.450,98	-7.038,93	-972,11
Financiële resultaten	16.742,38	7.325,21	4.320,99	4.409,31	2.683,42	11.379,76	1.369,03
OVER TE DRAGEN WINST/VERLIES	3.130.053,43	-909.484,96	-1.873.105,67	-2.204.019,73	-1.468.421,62	511.842,23	671.313,21

Recupel vzw
Auguste Reyerslaan 80
1030 Brussel
www.recupel.be